

Predbežné výsledky hospodárenia zdravotných poisťovní ku koncu roka 2021

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) sleduje finančnú situáciu všetkých troch zdravotných poisťovní, súlad so slovenskou legislatívou. Tento rok začal sledovať aj vývoj ukazovateľov v porovnaní s európskym štandardom.

„Na základe predbežných výsledkov hospodárenia za rok 2021 všetky tri zdravotné poisťovne spĺňali slovenskú legislatívu.“ hodnotí situáciu predsedníčka úradu Renáta Bláhová. „Je však poľutovaniahodné, že od zriadenia úradu v roku 2005 sa pre hospodárenie tohto dôležitého sektora ignoruje európska legislatíva a medzinárodný štandard.“

Na základe analyzovaných skutočností, informácií od Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA), holandského Úradu pre dohľad nad zdravotnými poisťovňami a benchmarkov vyplynulo, **že ani jedna zdravotná poisťovňa na Slovensku nespĺňa európsky štandard pre hospodárenie poisťovní** a nereflektuje smernicu EÚ Solvency 2, ktorá je účinná od 1.1.2016. Úrad preto začal podľa medzinárodných štandardov vyhodnocovať rezervy na neposkytnutú zdravotnú starostlivosť (IBNR) a minimalisticky sledovať plnenie prvých vybraných ukazovateľov:

1. Likvidita sa javí podľa európskeho štandardu ako optimálna, ak zásoba peňažných prostriedkov postačuje na 2-3 mesiace prevádzky, za stav ohrozenia sa považuje hranica 30 dní
2. Kapitálová primeranosť sa javí ako dostatočná, ak celkový kapitál poisťovne predstavuje cca 20 % ročného poistného

Obrázok 1: Vybrané informácie o výsledkoch hospodárenia a finančnej pozícií zdravotných poisťovní

v tis. EUR	VŠZP				Dôvera				Union			
Vybrané informácie o výsledkoch hospodárenia:	2021	2020	zmena	zmena v %	2021	2020	zmena	zmena v %	2021	2020	zmena	zmena v %
Poistné v hrubej výške	3 313 630	3 156 282	157 348	5%	1 769 049	1 593 301	175 748	11%	659 023	550 292	108 732	20%
Náklady VZP	-3 310 437	-3 180 065	-130 372	4%	-1 688 171	-1 505 835	-182 335	12%	-617 548	-518 970	-98 578	19%
Výsledok VZP	3 193	-23 783	26 976	113%	80 878	87 465	-6 587	-8%	41 475	31 322	10 154	32%
Výsledok hospodárenia (+ zisk, - strata)	-87 286	-114 180	26 894	24%	10 547	-26 856	37 403	139%	3 534	-4 097	7 631	186%
Upravený výsledok hospodárenia (+ zisk, - strata)*					10 547	36 305	-25 758	-71%				
Výsledok hospodárenia ako % z poistného	-2,6%	-3,6%			0,6%	2,3%			0,5%	-0,7%		
Vybrané informácie o finančnej pozícií:	31.12.2021	31.12.2020	zmena	zmena v %	31.12.2021	31.12.2020	zmena	zmena v %	31.12.2021	31.12.2020	zmena	zmena v %
Hotovosť	118 635	223 703	-105 068	-47%	114 355	68 918	45 437	66%	101 456	77 106	24 350	32%
Pohľadávky z verejného zdravotného poistenia	448 648	452 421	-3 773	-1%	148 050	141 747	6 303	4%	77 783	57 086	20 697	36%
Závazky z verejného zdravotného poistenia	267 889	266 163	1 726	1%	47 214	76 896	-29 682	-39%	35 354	27 475	7 880	29%
Vlastné imanie	34 613	152 473	-117 860	-77%	212 511	185 506	27 006	15%	46 325	25 646	20 679	81%
Upravené vlastné imanie**					67 805	26 258	41 547	158%				
Zákonom stanovená minimálna výška základného imania	16 600	16 600			16 600	16 600			16 600	16 600		

* výsledok hospodárenia upravený o jednorazový odpis nehnuteľného majetku z dôvodu lepšej porovnateľnosti výsledkov

** vlastné imanie upravené o zostatkovú hodnotu poistného kmeňa, o ktorom sa podľa predbežných záverov MF SR a FS nemalo účtovať

Na základe predbežných výkazov v zmysle slovenskej legislatívy zdravotné poisťovne v roku 2021 vykázali súhrnne stratu 73 mil. eur, čo predstavovalo zlepšenie oproti roku 2020 o 72 mil. eur. Predpísané poisťné a náklady na zdravotnú starostlivosť predbežne vzrástli o 8 %. Na základe predbežného vyhodnotenia plnenia ukazovateľov podľa európskeho štandardu však nemá ani jedna z troch zdravotných poisťovní dostatočné kapitálové vybavenie, konkrétne odhadom chýba Všeobecnej zdravotnej poisťovni viac ako 600 mil. eur, ZP Dôvera takmer 300 mil. eur a ZP Union viac ako 80 mil. eur.

Nepostačujúca je bežne aj likvidita prvých dvoch poisťovní, ktoré ju vykazujú bežne len na pár týždňov prevádzky. Chýbajúce rezervy (IBNR) môžu byť v miliardách eur. Detailnejšie informácie o hospodárení poisťovní v roku 2021 zverejní úrad po ukončení auditu účtovných závierok v Správe o stave vykonávania verejného zdravotného poistenia. Od všetkých troch poisťovní úrad očakáva, že súčasťou auditovaných poznámok účtovnej závierky za rok 2021 bude aj spresnený odhad vyššie uvedených odchýlok od európskeho štandardu. Nakoľko všetky poisťovne predstavujú subjekty verejného záujmu, súčinnosť bude úrad vyžadovať aj od audítorských spoločností.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Čiernu skrinku takmer dvoch dekád verejného zdravotného poistenia na Slovensku úrad zverejní už vo svojej Správe o činnosti za rok 2021, ktorú predloží vláde do konca apríla.